

Hør min historie – Historie

Emne A: Danmark som kolonimagt

Danmarks kolonihistorie - overblik

Grønland

- **1721:** Den dansk-norske præst Hans Egede ankommer til Grønland. Grønland bliver en dansk koloni.
  - **1953:** Grønland ophører med at være koloni og bliver i stedet et dansk amt. Grønlandske politikere vælges til Folketinget.
  - **1979:** Indførelsen af hjemmestyre, hvilket gav Grønland øget kontrol over interne anliggender.
  - **1982:** En folkeafstemning afgjorde, at grønlænderne meldte sig ud af EF.
  - **1985:** Det grønlandske flag (Erfalasorput) blev hejst første gang på Grønlands nationaldag d. 21. juni.
  - **2009:** Indførelsen af selvstyrelov, der overførte yderligere magt til Grønland, men Danmark beholdt ansvar for fx forsvar, politi, retsvæsen og udenrigspolitik (sammen med Grønland).
-

Færøerne

- **1380:** Færøerne kom under den danske krone sammen med Norge.
- **1814:** Ved Kiel-freden blev Færøerne en del af Kongeriget Danmark, efter at Norge blev afstået.
- **1888:** Starten på den færøske nationale selvstændighedsbevægelse forbindes ofte med et bestemt julemøde i Tórshavn i 1888, der resulterede i en 6-punkts deklARATION for det færøske sprog og kulturs rettigheder.
- **1919:** Flaget (Merkið) blev hejst første gang i 1919, men blev først officielt i 1948.
- **1938:** Færøsk sprog fik status som undervisnings- og kirkesprog.
- **1948:** Hjemmestyreordningen blev etableret, hvilket definerede Færøerne som et selvstyrende folkesamfund i det danske rige.
- **2005:** Overtagelsesloven blev vedtaget, der gav det færøske hjemmestyre mulighed for at overtage ansvaret for alle sagsområder, undtaget statsborgerskab, valuta, forsvaret, højesteret og udenrigspolitik, hvis overtagelse ville kræve yderligere forhandlinger med de danske myndigheder.

Dansk Vestindien (i dag De Amerikanske Jomfruøer)

- **1672:** Danmark koloniserede den caribiske ø Sankt Thomas. I 1718 og 1733 kom øerne Sankt Jan og Sankt Croix også under dansk herredømme.
  - **1792:** Danmark forbød den transatlantiske slavehandel (trådte i kraft i **1803**), men slaveriet fortsatte.
  - **1848:** Slaveriets blev afskaffet. De slavegjortes modstand mod slaveriet kulminerede den 3. juli i et massivt slaveoprør på St. Croix. Guvernøren på øen, Peter von Scholten, valgte at give friheden øjeblikkeligt, da han ikke kunne dæmme op for oprøret.
  - **1878:** "Fireburn"-arbejderoprøret d. 1. oktober 1878 på St. Croix.
  - **1915:** Arbejderlederen David Hamilton Jackson rejste til Danmark for at råbe politikerne op, så de kunne forbedre forholdene for arbejderne på øerne.
  - **1917:** Salget af de Dansk-Vestindiske Øer til USA for 25 millioner dollar (svarer til over 600 millioner dollars i dag).
-

Island

- **1380:** Island kom under den dansk-norske krone via Norge.
  - **1904:** Overgik til hjemmestyre.
  - **1918:** Island blev anerkendt som en suveræn stat, og indgik i såkaldt personalunion med Danmark.
  - **1940:** Da Danmark var besat under 2. Verdenskrig, besatte Storbritannien Island for at forhindre en tysk invasion, hvilket brød personalunionen.
  - **1944:** Island erklærede sig som fuld selvstændig republik, hvilket markerede afslutningen på den formelle tilknytning til Danmark.
-

Guldkysten (i dag Ghana)

- **1659:** Dansk-norske forter blev grundlagt. Guldkysten var et centralt led i den transatlantiske slavehandel, hvor slaver blev transporteret til Dansk Vestindien i Caribien.
- **1803:** Forbuddet mod slavehandel trådte i kraft 1. januar 1803, hvilket reducerede handelsstationernes betydning.
- **1850:** Danmark solgte sine rettigheder og forter på Guldkysten til Storbritannien, hvilket afsluttede den danske tilstedeværelse i området.
- **1957:** Selvstændighed og skifter navn til Ghana.

Tranquebar (i dag Tarangambadi, Indien)

- **1620:** Dansk Ostindisk Compagnie (DOC) grundlagde kolonien. Dermed Danmarks første koloni i Asien.
  - **1706:** Starten på den første protestantiske mission i Indien. Målet var at omvende inderne til kristendommen.
  - **1777:** Overdraget til den danske krone i 1777 og forblev dansk gennem perioder med engelsk besættelse (1801-02 and 1808-15).
  - **1845:** Solgt til Det Britiske Ostindiske Kompagni, og koloniperioden sluttede.
-

Serampore (i dag Frederiksnagore, Indien)

- **1755:** Grundlagt af det Danske Asiatiske Kompagni.
- **1845:** Solgt til Storbritannien sammen med Tranquebar, hvilket markerede afslutningen på dansk kolonialisme i Indien.